

Vastaus kirjalliseen kysymykseen raskaan liikenteen valvonnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Matti Semin /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 614/2022 vp:

Kuinka hallitus aikoo vahvistaa raskaan liikenteen valvontaa, jotta reilu kilpailu kuljetusalalla voidaan taata nykyistä paremmin ja jotta voidaan parantaa liikenneturvallisuutta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sisäministeriö on julkaissut vuonna 2021 poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelman vuosille 2021–2030. Ohjelman mukaan poliisin liikennevalvonnalla ja -turvallisuustyöllä vaikutetaan siten, että liikenneturvallisuus paranee ja yhteiskunnalliset haitat vähenevät. Tähän pyritään vaikuttamalla erityisesti muun muassa ammattiliikenteeseen, kuljetusrikollisuuteen ja tieliikenteen harmaaseen talouteen. Poliisihallitus on tehnyt poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelman vuosille 2022–2030, johon on kirjattu useita ammattiliikenteen, kuljetusrikollisuuden ja tieliikenteen harmaan talouden valvonnan linjauksia. Ammattiliikenteen valvonnassa tarkastetaan vaadittavat asiakirjat ja poliisi toimittaa valvonnassa havaitsemistaan rikkomuksista tiedon luvan myöntäjälle mahdollista hallinnollista jatkokäsittelyä varten. Myös kuljetusketjun vastuiden valvontaan tulee jatkossa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Poliisihallitus on toiminta- ja kehittämissuunnitelmassaan linjannut, että tavoitteiden saavuttamiseksi raskaan liikenteen valvonnassa tulee olla riittävä, osaava, ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö sekä tarvittavat valvontavälineet. Osana tätä ammattiliikenteen valvojien osaamista ja työssä jaksamista tuetaan jatkuvalla ja suunnitelmallisella työpaikkakoulutuksella, videokoulutuksilla ja henkilöstön riittävällä erikoistumisella. Henkilöstöä kannustetaan yhteistyöhön erityisosaamista omaavien tahojen kanssa. Raskaan liikenteen valvonta on osa poliisin liikennevalvontaa ja raskaan liikenteen valvontaa on tehty keskimäärin 50 henkilötyövuotta vuosien 2017 – 2021 välisenä aikana.

Liikennevalvonnan käytettävät valvontavälineet ovat tärkeitä. Niiden avulla voidaan tehostaa valvontaa. Poliisin valvonnan- ja hälytystoiminnan, sekä liikennevalvonnan valvontatehtävissä olevat poliisiautot ovat varustettu automaattisella rekisterikilvenlukulaitteella.

Poliisin käyttöön on hankittu uusi ajo- ja lepoaikojen analyysiohjelmisto, jolla rikkeet voidaan tunnistaa aiempaa paremmin. Ohjelmisto tulee antamaan jatkossa mahdollisuuden myös tehokkaampaan kabotaasivalvontaan saadessamme käyttöön muun muassa kuljetuksen reittitietoja. Lisäksi ensi vuoden aikana otetaan käyttöön ajo- ja lepoaikojen etävalvontalaite, joka mahdollistaa muun muassa sellaisten ajoneuvojen liikennevirrasta tunnistamisen, joissa ei esimerkiksi ole käytetty digipiirturissa kuljettajakorttia tai sitä on käytetty väärin. Etävalvonnan antamien herätteiden sisältö tulee laajenemaan EU -linjausten ja aikataulujen mukaisesti. Valvonta on siten aiempaa tietojohtoisempaa ja riskiperusteisempaa.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on osana harmaan talouden torjuntaa tehnyt useita toimia ammattiliikenteen harmaan talouden torjumiseksi. Muun muassa liikennepalveluista annetun lain muutoksen yhteydessä säädettiin kuljetuksen tilaajan vastuiden laajentamista ylikuormilla ajamiseen ja ajo- ja lepoaikojen rikkomiseen. Muutoksilla on tarkoitus ehkäistä harmaata taloutta ammattiliikenteessä. Liikenteen palveluista annetussa laissa säädetään myös, että tavarakuljetuksen tilaajan tai tämän edustajan on ennen kuljetuksesta sopimista selvitettävä, että kuljetuksen suorittajalla on tarvittava lupa tai oikeus suorittaa kuljetus EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tarkoitettuna kabotaasiliikenteenä. Tämän rikkomisesta voidaan tuomita sakkoon ja luvattoman ammatimaisen liikenteen harjoittamisesta voidaan tuomita sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Helsingissä 22.12.2022

Sisäministeri Krista Mikkonen

VN/32784/2022-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: